

FOKUS

Kulttuuri- ja uskontofoorumi

Dialogia vuodesta 1947

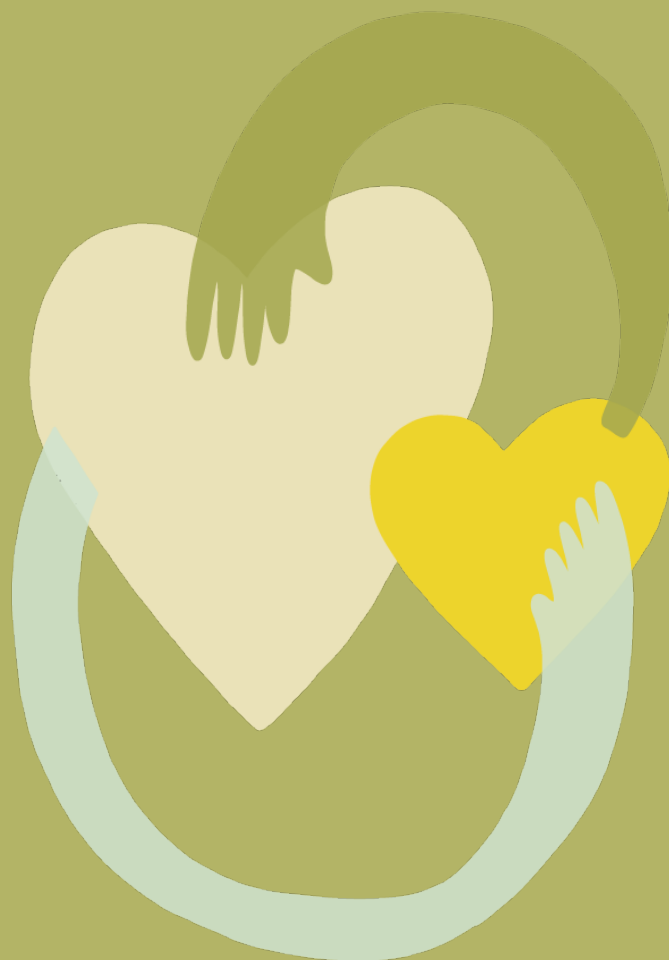
TOIMINTAKERTOMUS

1.1.2022–31.12.2022

1

Toiminnan tarkoitus

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry on vuonna 1947 perustettu poliittisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö. Sen kotipaikka on Helsinki ja toimialueena koko Suomi.

Toiminnan tavoitteena on edistää kulttuuri-, uskonto- ja katsomusdialogia.

Vuosi 2022 oli yhdistyksen 75. toimintavuosi.

Toimintavuoden kohokohdat

- YK:n Yhteisymmärrysviikon 2022 koordinointi ja toteutus

osallistuminen sekä Yhteisymmärrysviikon 2023 suunnittelu yhteistyössä eri katsomusyhteisöiden kanssa

- Kulttuuri-, ja katsomustietoisien dialogikasvatuksen kehittäminen: Dialogitaitajat-kampanja, Dialogikasvatuksen portaalin ylläpito, koulutuksia ja materiaalin tuottamista
- Yhdistys tuotti nuorille suunnatun videokampanjan sekä siihen liittyvää pedagogista materiaalia teemalla ”Luovuus voimavarana” osana Olen Eurooppalainen -hanketta
- Yhdistys tuotti Turvallisemman keskustelun ohjeet, Katsomus- ja uskontodialogin edistäminen nuorisotyössä- videomateriaalin, Kokemuksia kouluista ja työkaluja kulttuuri- ja katsomustietoiseen dialogiin-videomateriaalin, Dialogitaitojen maailmanmestari-videomateriaalin, Askelia katsomusdialogiin-julisteen, Tee tilaa dialogille – kasvattajan muistilista kulttuuri- ja katsomustietoiseen tilaan-julisteen yhteistyössä Rauhankasvatusinstituutin kanssa sekä Kulttuurit ja katsomukset mediassa-oppaan
- Juhlakalenteri -julkaisu kaudelle 2022–2023
- Yhdistys julkaisi yhteistyössä Kaverisovelluksen kanssa katsomus- ja uskontodialogia edistävän sekä yksinäisyyttä vähentävän Katsomuskaveri-toimintamallin
- Yhdistys juhli 75-vuotista juhlavuottaan järjestämällä juhlaseminaarin sekä julkaisemalla juhlakirjan ”Yhdessä” yhteistyössä useiden eri katsomusten edustajien kanssa
- Yhdistys jakoi stipendejä Olli Auterisen rahastosta yhteistyössä Suomen musiikkioppilaitosten liiton kanssa
- Yhdistys jatkoi toimintansa aktiivista ja tuloksellista kehittämistä strategian 2019–2023 mukaisesti sekä seurasi strategian toteutumista, yhdistys aloitti strategian uudistamisen ja toiminnan arvioinnin
- Yhdistys piti yllä aktiivista kansalaiskeskustelua osa eri toimintojaan mm. opettajille ja muille kasvattajille viestimällä sekä koulutuksia, luentoja ja muita esiintymisiä toteuttamalla

2

Toiminta

2.1 Yhdistys vahvisti kulttuuri-, katsomus- ja uskontodialogia

YK:n Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärryksen teemaviikolla (World Interfaith Harmony Week) 31.1–6.2.2022 järjestettiin yhteisymmärrystä edistäviä tapahtumia ja koulutuksia sekä toteutettiin somekampanjoita. Vuonna 2022 jatkettiin jo vuonna 2021 tutuksi tulleella teemalla ”Dialogissa ympäristön kanssa – Harmonisesti yhdessä”, joka innosti eri toimijoita ympäri Suomen toimimaan uskonto- ja katsomusdialogin edistämiseksi.

Koronatilanne hankaloitti viikon järjestelyjä sekä siirsi joidenkin tapahtumien aikatauluja. Viikon ohjausryhmä muunsi viikon tapahtumat vastaamaan vallitsevia ohjeita ja määräyksiä siten, että kaikkia turvallisuuteen ja terveyteen liittyviä ohjeistuksia noudatettiin.

Käytännössä tämä tarkoitti viikon muuntamista verkko- ja ulkotapahtumia tarjonneeksi kokonaisuudeksi.

Yhteisymmärrysviikon perinteiset avajaiset korvattiin viikon avanneella videojulistuksella. Julistuksessa kerrottiin viikon uudistuksesta: Viikon puheenjohtajuus on vuodesta 2022 lähtien kiertävä eri yhteisöjen välillä. Vuonna 2022 puheenjohtajuus on Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkolla (Timo Koponen).

Viikon ohjausryhmässä ja toiminnassa ovat edustettuina useimmat Suomessa esiintyvät katsomukset ja uskonnot. Viikon vahvuudeksi voidaan nähdä uskonto- ja katsomusdialogia edistävien tapahtumien järjestämisen ohella katsomusten yhteistyön tukeminen myös koordinoinnin tasolla. Koska ohjausryhmä tekee yhteistoimintaa läpi vuoden, ryhmän nimeksi vaihdettiin 2022 ”Uskontojen ja katsomusten yhteistyön ryhmä”, jonka päätehtävänä on YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon suunnittelu ja koordinointi. Yhteisymmärrysviikko on katsomusten ja uskontojen yhdessä tuottamaa toimintaa, ei vain eri yhteisöjen järjestämää toimintaa ”muille” tai ”toisille”.

Viikkoa kehitettiin vuoden 2022 aikana seuraavasti:

- luotiin eri yhteisöjen kiertävä puheenjohtajuus
- muokattiin ohjausryhmän nimeä vastaamaan paremmin ryhmän toimintaa, uusi nimi: Uskontojen ja katsomusten yhteistyön ryhmä

- luotiin viestintäsuunnitelma ja somekampanjoita
- uudistettiin verkkosivuja ja visuaalista ilmettä
- avattiin viikolle Instagram-tili (alkukesästä 2022)
- jatkettiin erillisrahoituksella vuonna 2021 luotua varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja oppilaitoksille suunnattua Dialogitaitajat -kampanjaa, joka jatkuu vuosittain
- uudistettiin #yhteisymmärrysteko kampanjaa, luotiin kaksi kategoriata: yleinen ja kasvatuksen toimijoille suunnattu
- aloitettiin koulutusmateriaalin tuottaminen seurakunnille yhteistyössä Kirkkohallituksen kanssa (opas sekä koulutusvideoita)
- julkaistiin Katsomuskaveri -palvelu verkossa osana Kaverisovellus -toimintaa
- aloitettiin kehittämään paikallista järjestäytyneempää toimintaa ideoimalla alueellista Rauhan dialogit -toimintaa viikolle 2023
- haettiin ja saatiin rahoitus Dialogitaitajien alueelliselle kehittämiselle 2023 yhteistyössä STEP-koulutuksen, Rovaniemen seurakunnan, Rovaniemen kaupungin ja Oulun hiippakunnan kanssa
- aloitettiin nuorten toiminta siten, että eri katsomustaustaiset nuoret vastaavat viikon 2023 avajaisten järjestämisestä

Kaipaako keskustelua elämän tarkoituksesta tai eettisistä valinnoista?

Elämän suurista ja pienistä kysymyksistä?

Omasta roolistasi maailmassa?

LÖYDÄ OMA KATSOMUS-KAVERISI

APP.KAVERISOVELLUS.FI 🔍

FOKUS Anna Lindh -säätiön Suomen verkosto

Viikko oli suosittu ja tapahtumia järjestettiin poikkeusoloista huolimatta.

Vuonna 2022 erityisesti somessa viikko näkyi entistä paremmin. Koska viikko on kasvanut tasaiseen tahtiin, järjestetään tapahtumia myös hyvin itsenäisesti eri puolilla Suomea. Kaikki tapahtumat eivät tule enää koordinoijan tiedoksi. Tämä vaikeuttaa viikon tapahtumien kävijämäärän numeerista seuranta. Yleisesti voidaan todeta, että viikko tavoittaa suoraan tuhansia osallistujia sekä epäsuorasti viestinnän ja markkinoinnin kautta kymmeniä tuhansia ihmisiä. Viikon tapahtumat ovat myös levinneet viikon ulkopuolelle. Useat toimijat järjestävät tapahtumia edellisellä ja seuraavilla viikoilla, mutta yhteisymmärrysviikon sateenvarjon alla. Viikosta halutaankin kehittää yhä näkyvämpi esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, jotta viikko levittää tietoa, innostaa ja motivoi uskontojen ja katsomusten väliseen toimintaan ympäri vuoden.

Esimerkkejä tapahtumista:

- Kulttuurit ja katsomukset mediassa -materiaalien julkaisu- ja koulutustilaisuus 20.1. <https://dialogikasvatus.fi/kulttuurit-ja-katsomukset-mediassa-vinkkejä-mediakasvatukseen/>
- Radio-ohjelma Lahiradiossa 31.1. klo 17-18
- Suomen Humanistiliitto ja yhteisymmärrysviikko 2.2. klo 18.00-19.30
- Nuorten aikuisten dialogitilaisuus 2.2. klo 18.30-20.00 <https://www.helsinginseurakunnat.fi/tapahtumat/nuortenaikuistendialogitapahtumaverkossa>
- Uskonto ja tiede (yksityistilaisuus) (USKOT-foorumi) <https://uskot.fi/2022/02/uskonto-ja-tiede-eivat-automaattisesti-sulje-toisiaan-pois-uskonnollisten-yhteisöjen-roolista-pandemian-selättämisessä-keskusteltiin-ykn-yhteisymmärrysviikolla/><https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/koronapandemia-on-myös-keskinäisen-luottamuksen-kriisi-nain-muslimit-ja-buddhalaiset-kannustavat-ottamaan-rokotuksen#0945f48a>
- Luonto ja ympäristö - Bahá'ín näkökulma 4.2.
- Middle East Music Companyn verkkokonsertit 5.2. & 6.2.
- ”No uskaltaako tästä edes puhua?” Dialogitaidot ja polarisoitumisen ehkäisy 15.3. klo 17 (siirrettiin myöhemmäksi koronarajoitteiden takia) <https://dialogikasvatus.fi/no-uskaltaako-tasta-edes-puhua-dialogitaidot-ja-polarisoitumisen-ehkaisy/>
- Meditatiivinen kävely Töölönlahdella (Suomen Buddhalainen Unioni) 20.3. klo 11 (siirrettiin myöhemmäksi koronarajoitteiden takia) <http://www.sbu.fi/2021/12/18/meditatiivinen-kavely->

toolonlahdella-sunnuntaina-6-2-2022/

- Antisemitismin ja rasismien vastainen konsertti 27.4. klo 19.30 (siirrettiin myöhemmäksi koronarajoitteiden takia) <https://dialogikasvatus.fi/antisemitismin-ja-rasismien-vastainen-konsertti/>
- DIAK -koulutus <https://dialogikasvatus.fi/course/ihmisoikeuksien-merkitys-tyoelamassa-18-2-2022-verkossa/>
- Helsingin yliopiston tapahtuma: <https://fi-fi.facebook.com/events/987696775288512>

Yhdistyksen julkaisemat uudet materiaalit viikolle:

- Kulttuurit ja katsomukset mediassa <https://dialogikasvatus.fi/material/kulttuurit-ja-katsomukset-mediassa/>
- Fokuksen ja Rauhankasvatusinstituutin materiaalit
 - Dialogitaitojen maailmanmestarit -video <https://dialogikasvatus.fi/material/dialogitaitojen-maailmamestari/>
 - Tee tilaa dialogille – kasvattajan muistilista kulttuuri- ja katsomus-tietoiseen tilaan <https://dialogikasvatus.fi/material/tee-tilaa-dialogille-kasvattajan-muistilista-kulttuuri-ja-katsomus-tietoiseen-tilaan/>
- Askelia katsomusdialogiin -materiaali: <https://dialogikasvatus.fi/material/askelia-katsomusdialogiin-juliste/>
- Moninaiset laulut -laulukirjan MP3-tiedostojen julkaisu: <https://dialogikasvatus.fi/material/moninaiset-laulut/>
- Kokemuksia kouluista ja työkaluja kulttuuri- ja katsomustietoiseen dialogiin -videot: <https://dialogikasvatus.fi/material/kokemuksia-kouluista-ja-tyokaluja-kulttuuri-ja-katsomustietoiseen-dialogiin/>
- Kodin eri katsomukset -esitteen julkaisu ruotsiksi: <https://dialogikasvatus.fi/wp-content/uploads/2022/02/olika-skdningsar-i-hemmet.pdf>

Lisäksi julkaistiin huomattava määrä materiaali osana Dialogitaitajat-kampanjaa.

#yhteisymmärrysteko -tunnustus myönnettiin ensimmäistä kertaa kahdessa eri kategoriassa: 1) yhteisöjen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kategoriassa sekä 2) kasvatustietoiseen toimijoiden, kuten päiväkotien ja koulujen, kategoriassa. Kasvatustietoiseen tunnustus on myös osa Dialogitaitajat-kampanjaa, joka on yhteisymmärrysviikon kampanja kasvattajille.

#Yhteisymmärrysteko -kampanjan kasvatustietoiseen tunnustus myönnettiin Porvoon Eestinmäen päiväkodille. Eestinmäki on jo monen vuoden ajan osallistunut aktiivisesti yhteisymmärrysviikon viettoon ja inspiroinut muita toiminnallaan. Päiväkoti on lisäksi osallistunut

yhteisymmärrysviikon Dialogitaitajat -kampanjan kehittämiseen ja toiminut mm. Maailmanpyörässä -lastenrunokirjan raatina, kun kirjaan on valittu runokilpailun lasten suosikkia. Tunnustus myönnetään aktiivisesta, inspiroivasta ja yhteisymmärrystä edistävästä toiminnasta.

Yhteisöjen ja muiden toimijoiden tunnustus myönnettiin uskontodialogiasiantuntija Heidi Rautionmaalle. Hänet palkittiin merkittävästä uskontodialogin ja rauhantyön edistämisestä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Heidi Rautionmaa on toiminut urallaan useissa eri tehtävissä sekä vapaaehtoistoimissa, joissa hän on edistänyt ja kehittänyt uskontodialogia sekä kannustanut uusia toimijoita mukaan dialogitoimintaan.

2.2 Yhdistys oli aktiivinen keskustelun herättäjä sekä tiedon levittäjä

Toimikaudella 2022 yhdistys teki useita uusia avauksia aktiivisen kansalais- ja politiikkakeskustelun nostattamiseksi kulttuuri-, katsomus ja uskontodialogin merkityksestä. Pääasiallinen keino keskustelun herättämiseksi oli uuden tiedon ja materiaalin tuottaminen erityisesti hankkeissa (ks. kohta 4.1). Yhdistys on osa mm. YLE:n ja Erätauko -säätien Hyvin sanottu hankkeeseen katsomusdialogin edistämiseksi ja näkyvyyden lisäämiseksi.

Koronatilanne vaikutti tapahtumien järjestämiseen, joten yhdistys toimi rajoitusten mukaisesti ja verkkotapahtumien ja -aineistojen tuottamisen kautta.

Kolmas osa suosittua "No uskaltaako tästä edes puhua" seminaarisarjaa järjestettiin 15.3.2022 Helsingin yliopiston Tiedekulmassa teemalla Dialogitaidot ja polarisoitumisen ehkäisy. Kuvassa Raili Keränen-Pantsu, Niko Pyrhönen, Ujuni Ahmed, Shadia Rask, Saija Benjamin ja Arto Kallioniemi.

2.4 Yhdistys tuki ja koulutti kasvatusalan toimijoita

Yhdistys tuotti yhteistyössä Ad Astran kanssa verkossa julkaistavan moninaisen kalenterin. Kalenterilla tuettiin mm. juhlaperinteen moninaisuuden näkymistä kasvatusalan toimijoiden arjessa.

Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry:n ja Kuvataideopettajat KUVIS ry:n kanssa vuosittaisen Dialogitaitajat -kampanjan pilotoinnin. Kampanja suunniteltiin osaksi yhteisymmärrysviikkoa ja se on suunnattu varhaiskasvatukseen, kouluille ja oppilaitoksille.

Yhdistys tuotti materiaaleja ja koulutuksia kasvattajille (ks. kohdat 4.4 ja 5).

2.5 Yhdistys kehitti toimintaansa ja loi uusia yhteistyökumppanuuksia

Yhdistys lähti kehittämään ja kohdentamaan toimintaansa toimikaudella strategian 2019–2023 avulla. Toimikaudella aloitettiin strategian uudistamistyö sekä sen osana toiminnan arviointi, joka valmistuu 2023.

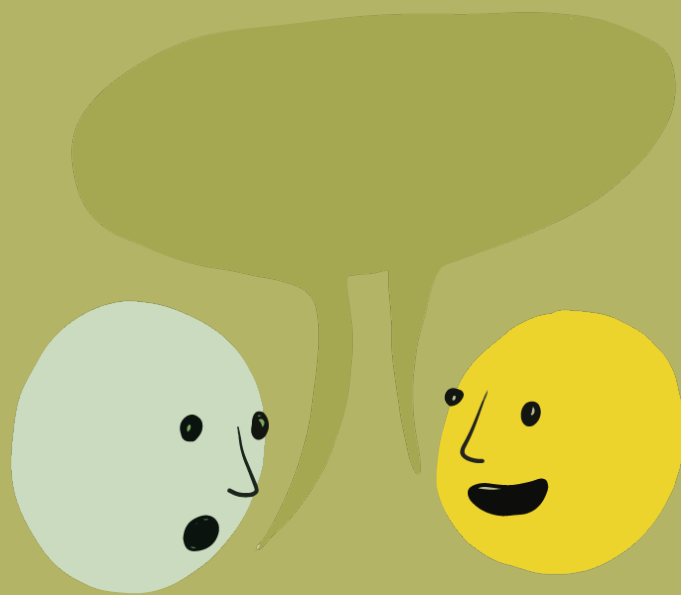
Uusia yhteistyökumppanuuksia luotiin mm. aloittamalla yhteistyö uusien hankekumppaneiden kanssa (ks. tarkemmin kohta ”Hankkeet”).

Yhdistyksen valtuuskunta kokoontui kevätkokoukseen 28.3.2022 ja syyskokoukseen 11.10.2022. Kevätkokouksessa suunniteltiin toiminnan arviointia ja syyskokouksessa käsiteltiin yhdistyksen toiminnan kehittämistä aloittamalla strategian uudistaminen.

Yhdistys tiedotti uusista hankkeista useissa yhteistyökokouksissa esim. ministeriöiden edustajien, kansalaisjärjestöjen, yliopistojen ja katsomuksellisten yhteisöjen kanssa.

3

Yhdistyksen kokoukset, jäsenistö ja työryhmät

3 YHDISTYKSEN KOKOUKSET, JÄSENISTÖ JA TYÖRYHMÄT

3.1 Yhdistyksen kokoukset

Hallituksen työskentely toimintavuoden aikana oli aktiivista. Hallituksen kokouksia järjestettiin seitsemän.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 5.4.2022.

3.2 Yhdistyksen jäsenistö

Yhdistyksen varsinaisia jäseniä oli toimikaudella 64, opiskelijajäseniä 10, ainaisjäseniä 10 ja kunniajäseniä 7 sekä yhteisöjäseniä 2.

3.3 Yhdistyksen työryhmät ja valtuuskunta

Yhdistyksellä oli toimikaudella viisi työryhmää:

Kasvatustyöryhmä:

Kasvatustyöryhmän puheenjohtajana toimi Sari Hajar Sorsa (luokanopettaja ja islamin uskonnonopettaja). Muut jäsenet olivat dosentti Anuleena Kimanen (Suomen uskonnonopettajainliitto SUOL ry), Vesa Soikkeli (ev.lut. uskonnonopettaja), Ilkka Tahvanainen (asiantuntija, Kirkkohallitus), Erwin Woitsch (ortodoksisen uskonnon opettaja), Osmo Vartiainen (Katolisen kirkon Helsingin hiippakunnan opetusosasto), Jani Tiirikainen (filosofian ja elämäntutkimuksen opettaja, FETO ry), Pekka Iivonen (FOKUS ry hallituksen varapj.) ja Johanna Miettinen (ortodoksisen uskonnon opettaja). Ryhmä työskenteli aktiivisesti Dialogitaitajat-kampanjan, yhteisymmärrysviikon materiaalien, Luovuus voimavarana-kokonaisuuden ja koulutusten toteuttamisen parissa.

Taidetyöryhmä:

Taidetyöryhmä on vakiintunut aktiivisesti toimivaksi ryhmäksi, jonka tehtävät ovat niin itsenäinen taiteellinen toiminta ja sen suunnittelu, kuten myös muu FOKUS ry:n toiminta-alueita tukevan yhteistoiminnan rakentaminen. Taidetyöryhmän puheenjohtajana toimi Matti Turunen. Muut jäsenet olivat: Raija Urama (hallituksen varajäsen, pedagogi), Raisa Lindroos (Trapesa), Laura Iivonen-Mellais (varhaiskasvattaja, orkesterimuusikko) sekä Osmo Vartiainen (Katolisen kirkon Helsingin hiippakunnan opetusosasto). Taidetyöryhmä suunnitteli toimikaudella tulevaa hanketta sekä tuotti osaksi Moninainen laulukirja -kokonaisuutta äänitiedostoja.

Yhteisymmärrysviikon ohjausryhmä:

Puheenjohtajana toimi Timo Koponen (Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkko Suomessa) ja sihteerinä toiminnanjohtaja. Jäseninä ohjausryhmässä olivat Minna Saarnivaara (Vantaan seurakunnat / kv), Anuleena Kimanen (kasvatustyöryhmä / Helsingin yliopisto), Sari Hajar Sorsa (kasvatustyöryhmä), Sara Latvus/Katri Jussila/Hanna Ylikangas (SKY), Katri Kuusikallio (USKOT-foorumi), Timo-Matti Haapiainen/Laura Huovinen/Elina Helqvist (Kirkkohallitus), Matti Turunen (taidetyöryhmä), Melody Karvonen (Suomen bahá'í-yhteisö), Esa Ylikoski (Vapaa-ajattelijain liitto ry), Irma Peiponen (Humanistiliitto), Raili Keränen-Pantsu (Suomen Ekumeeninen Neuvosto), Kalervo Aromäki (Adventtikirkko / SVKN Suomen vapaakirkollinen neuvosto), Irma Rinne (Suomen Buddhalainen Unioni), Annette Markkunen (Lauttasaaren ev.lut seurakunta / kouluyhteistyö) ja Marja Pentikäinen (yhdistyksen hallituksen pj). Ohjausryhmä suunnitteli viikon tapahtumia, osallistui tapahtumien järjestämiseen sekä tuki viikon viestintää ja visuaalista uudistamista sekä Dialogitaitajat-kampanjan tuottamista.

Lisäksi Yhteisymmärrysviikon ohjausryhmän osana toimii mediatyöryhmä, jonka jäseniä ovat Marja Laine, Matti Turunen, Nora Repo-Saeed, Esa Ylikoski, Annette Markkunen ja Enni Keski-Saari.

Strategia- ja johtotyöryhmä:

Yhdistyksen strategia- ja johtoryhmään kuuluivat hallituksen puheenjohtaja sekä varapuheenjohtajat sekä toiminnanjohtaja. Ryhmän tehtävänä oli tukea toiminnanjohtajaa hänen työssään.

Kansainvälisen työn ryhmä:

Työryhmän puheenjohtajana toimii hallituksen jäsen Tuija Samila. Työryhmän jäseninä aloittivat Virpi Paulanto, Saija Kainulainen ja Johanna Jomppanen (varalla: Riikka Porkolainen). Työryhmän toiminta ajatus kiteytyy kolmeen sanaan, jotka ovat yhdenvertaisuus, maahanmuuttajuus ja kansainvälisyys eli yhdenvertaisuuden ja maahanmuuton kysymykset uskonnollisten toimijoiden näkökulmasta. Toimintaideaksi nousi #yhteisymmärrysteko -konseptin edistäminen ja eri tekojen kerääminen videoiksi kansainvälisesti (mahdollisesti World of Neighbours - yhteistyössä), jonka kehittämistä jatketaan toimivuonna 2023.

Lisäksi yhdistyksellä on **Valtuuskunta**. Valtuuskunta kokoontui kaksi kertaa ja tuki yhdistyksen toimintaa mm. yhteistyökumppanuuksien ja yhdistyksen toiminnan kehittämisen kautta. Valtuuskunnan jäseniä ovat:

- puheenjohtaja: kouluneuvos Jorma Kauppinen, Opetushallitus
- sihteeri: toiminnanjohtaja Marja Laine, FOKUS ry
- Hallituksen pj. Marja Pentikäinen, FOKUS ry
- toiminnanjohtaja Ujuni Ahmed, Fenix ry
- apulaisprofessori Mulki Al-Sharmani, Helsingin yliopisto
- suunnittelija Kati Anttalainen, OKM, kulttuuri
- toimitusjohtaja Laura Arikka, Erätauko-säätiö
- Evankelis-luterilaisen kirkon piispa Kaisamari Hintikka, USKOT-foorumi
- johtava asiantuntija Esa Iivonen, MLL
- diakoniajohtaja Ilkka Kantola, HDL
- lakimies Lena Kumlin, KH
- kehittämispäällikkö Tarja Mankkinen, sisäministeriö
- tutkimuspäällikkö Shadia Rask, THL
- järjestökoordinaattori Adriana Saarialho, Caritas
- johtaja Tiina Silander, OKM, opetus
- johtaja Ruth Illman, Donnerska Institut
- professori Elina Vuola, Helsingin yliopisto

4

Asiantuntija- ja kehittämis- työ

4 ASIANTUNTIJA- JA KEHITTÄMISTYÖ

4.1. Hankkeet

Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa vahvistettiin jäsenyyksien ja hankkeiden kautta sekä erityisesti yhteisymmärrysviikon ohjausryhmän sekä Dialogitaitajat-kampanjan kautta. Yhdistys toteutti toimikaudella kahdeksaa hanketta.

YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko 2022

YK:N USKONTOJEN
JA KATSOMUSTEN
YHTEISYMMÄRRYSVIIKKO

Yhdistys koordinoi Suomessa YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa. YK:n yleiskokous hyväksyi lokakuussa 2010 päätöslauselman, joka julisti helmikuun ensimmäisen viikon vuosittain maailmanlaajuisen uskontojen ja katsomusten välisen yhteisymmärryksen viikoksi (World Interfaith Harmony Week) kaikkien uskontojen ja vakaumusten kesken. Päätöslauselmassa rohkaistaan kaikkia valtioita vapaaehtoisuuden pohjalta tukemaan katsomusten välisen yhteisymmärryksen ja hyvän tahdon viestiä kunkin oman perinteen tai vakaumuksen mukaisesti erityisesti tämän viikon aikana.

Yhteisymmärrysviikkoa vietettiin 31.1.–6.2.2022 ja sen teemana oli Suomessa ”Dialogissa ympäristön kanssa”. Yhdistys vahvisti yhteistyössä teemaviikon toimijaverkoston kanssa YK:n yhteisymmärrysviikon vakiintumista vuosittain toistuvaksi ja maanlaajuisesti näkyväksi tapahtumaksi. Viikosta tarkemmin kohdassa 2.1..

Rahoitus: Kirkkohallitus, 25 000€

Arvo- ja katsomusorientoituneen disinformaation ehkäisy

ARVO- JA KATSOMUSORIENTOITUNEEN
DISINFORMAATION EHKÄISY
KULTTUURI- JA KATSOMUSDIALOGIN KEINOIN

Hankkeessa tuotettu aineisto tukee nuorten medialukutaidon kehitystä konteksteissa, joissa esiintyy arvoihin, katsomuksiin ja uskontoihin liittyvää disinformaatiota ja vihapuhetta sekä polarisaation lisääntymistä. Hankkeessa tuotetaan videosarja, jonka kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset nuoret sekä toisella asteella opiskelevat nuoret. Videosarjaan liittyy pedagoginen aineisto, joka mahdollistaa videoiden käytön osana opetusta. Hankkeen tuottaa yhdistyksen kasvatustyöryhmä ja sen tulokset lanseerattiin alkuvuodesta 2023.

Rahoitus: Opetus- ja kulttuuriministeriö 20 000 €

Nuorten työpajat tuotti some-ammattilainen Hanad Hassan ja koordinoi Enni Keski-Saari.

Dialogitaitajat

Dialogitaitajat -kampanja auttaa kasvattajia tukemaan lasten ja nuorten dialogitaitoja sekä kulttuurista ja katsomuksellista osaamista. Hankkeessa tuotetaan materiaalia ja koulutuksia. Kampanjan pilottivaiheessa 2021–2022 tuotettiin materiaalia, koulutusta ja valmis toimintamalli yhteistyöverkostoineen. Kampanjan verkkosivut julkaistiin 6.8.2021. Kampanja jatkuu vuosittaisena kampanjana ja se huipentuu vuosittain yhteisymmärrysviikolla. Tuotettua pedagogista aineistoa päivitetään vuosittain viikon teeman mukaisesti. Hanke tuotetaan yhteistyössä koulujen, varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten sekä eri toimijoista ja yhteisöistä koostuvan yhteistyöverkoston kanssa.

Rahoitus: Kirkkohallitus 21 000€ ja STEP-opintokeskus 11 000€

Moninainen luovuus nuorten voimavarana

Hankkeessa tuotiin esiin sitä, kuinka luovuuden kautta voidaan tuoda esiin moninaisuutta ja kuinka se voi toimia nuorille voimavarana. Hankkeessa tuotettiin videokampanja, pedagoginen materiaali ja tietoa tukitahoista. Hanke oli osa Vikesin Suomessa koordinoimaa Olen eurooppalainen -hanketta. Olen eurooppalainen -hanke on kahdeksassa maassa toteutettava globaalikasvatushanke, jota rahoittaa Euroopan komissio. Hankkeen tulokset julkaistiin keväällä 2022 ja niiden markkinointia jatketaan 2023.

Rahoitus: Vikes viestintä ja kehitys -säätiö 15 000 €

Lisäksi aloitettiin kahden uuden hankkeen suunnittelu ja rahoituksen hakeminen:

- Monikatsomukseellisen musiikkipedagogisen toiminnan kehittäminen lasten dialogitaitojen kehittämiseen kasvatuksessa
- Kulttuuriperintö ja katsomukset lapsen identiteettiprosessin tukena - yhteispohjoismainen dialogikasvatuksen koulutuskokonaisuus

4.3 Jäsenyydet

Yhdistys toimi jäsenenä seuraavissa yhdistyksissä ja verkostoissa:

Evankelis-luterilaisen kirkon piispainkokouksen uskontojen kohtaamisen toimikunta

Yhdistyksen toiminnanjohtaja on toimikunnan jäsen.

MoniHeli ry

Yhdistys on MoniHeli ry:n jäsen ja yhdistystä MoniHelin hallituksessa edustaa hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja Marja Pentikäinen edusti yhdistystä ry:n kevät- ja syyskokouksissa sekä osallistui MoniHelin hallitustyöskentelyyn aktiivisesti yhdistystä edustaen mm. avustushakuja arvioiden ja osallistuen strategiatyöskentelyyn.

FINGO

Yhdistys on Fingon (entinen KEPA) jäsen.

Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN)

Yhdistys on Suomen Ekumeenisen neuvoston kumppanuusjärjestö. Suomen Ekumeenisen Neuvoston kumppanuusjärjestöjen joukossa

yhdistys edistää uskontojen, katsomusten ja kulttuurien välistä vuoropuhelua. Yhdistyksellä on edustaja seuraavissa jaostoissa: kasvatustieteiden jaotus, yhdenvertaisuusjaosto, paikallisekumeniikan jaosto, yhteiskunnallisen työn jaosto ja ruotsinkielinen jaosto.

Kirkkopalvelut ry

Yhdistys on Kirkkopalveluiden jäsen.

Anna Lindh-säätiön Suomen verkosto

Yhdistys on Anna Lindh-säätiön Suomen verkoston jäsen ja toiminnanjohtaja oli ohjausryhmän jäsen uuden ohjausryhmän valintaan saakka maaliskuussa 2022. Toiminnanjohtaja edusti yhdistystä säätiön kokouksissa.

UNESCO professorin yhteistyöryhmä

Tj. edustaa yhdistystä ryhmässä. Ryhmän tarkoituksena on tiedottaa mm. dialogikasvatukseen liittyvistä hankkeista ja yhteistyömahdollisuuksista.

Resilienssi ja väkivaltaistuneet asenteet -verkosto

Tj. edustaa yhdistystä ryhmässä. Ryhmän tarkoituksena on ehkäistä väkivaltaista radikalisoitumista kasvatustieteen keinoin sekä vahvistaa kumppanuuksia ja luoda uusia toimintamalleja.

Leikkipäivä-verkosto

Yhdistys on Leikkipäivä-verkoston jäsen.

CCC-catapult -hanke

Yhdistys on mukana kansainvälisessä hankkeessa Ilmastokriisiä torjumassa: Lasten toimijuus käytäntöihin vaikuttamisessa transformatiivisen oppimisen tukemana CCC-CATAPULT. Yhdistys on mukana Tampereen yliopiston koordinoimassa Suomen yhteistyöryhmässä.

Recovira: Religious Communities in the Virtual Age -hanke

Yhdistys on yhteiskunnallisena yhteistyökumppanina Åbo Akademin kansainvälisessä hankkeessa Recovira: Religious Communities in the Virtual Age.

Maailmanpyörässä -runokilpailun tuomaristo

Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimi tuomarina Teos-kustantamon ja Kirkkohallituksen lastenrunokilpailussa. Muut tuomarit olivat kirjailijat Silja Järventausta ja Tomi Kontio, Kirkkohallituksen varhaiskasvatuksen asiantuntija Ilkka Tahvanainen ja Teoksen kustannustoimittaja Matias Kuokkanen. Maailmanpyörässä -kirja julkaistiin 2022 ja yhdistyksen tj. osallistui kirjaan liittyviin tapahtumiin panelistina Kirjamessuilla ja Lasten kulttuurifoorumissa.

Hallituksen jäsen Ilkka Tahvanainen lukee runoja lapsituomaristolle.

4.4 Yhdistyksen järjestämät tilaisuudet ja koulutukset sekä tilaisuudet, joissa yhdistys on ollut esillä

Koronatilanne vaikutti huomattavalla tavalla tilaisuuksien ja koulutusten järjestämiseen alkuvuodesta 2022.

Kulttuurit ja katsomukset mediassa – vinkkejä mediakasvatukseen 20.1.2022

Tapahtuma oli osa Arvo- ja katsomus-orientoituneen disinformaation ehkäisy kulttuuri- ja katsomusdialogin keinoin -mediakasvatushanketta ja sen materiaalien ja menetelmien julkaisu- ja koulutustilaisuus. Tapahtumassa kuultiin dosentti, yliopistolehtori Anuleena Kimasen luento Katsomusdialogi ja mediataidot. Hankkeen videomateriaalin tuotannosta vastannut someammattilainen, taiteilija Hanad Hassan kertoi omista kokemuksistaan sekä hankkeen koordinaattori Enni Keski-Saari esitteli tuotetun pedagogisen materiaalin.

Ihmisoikeuksien merkitys työelämässä 18.2.2022

Yhdistys suunnitteli ja järjesti yhteistyössä koulutuksen Ihmisoikeuksien merkitys työelämässä. Koulutus oli vuosittain toistuvaa YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon yhteistyötä, jonka avulla edistään Helsingin yliopiston ja Diakonia-ammattikorkeakoulun yhteistyötä.

Koulutuksen puhujina olivat professori Arto Kallioniemi, uskontodialogiasiantuntija Heidi Rautionmaa ja asianajaja Atik Ali. Lisäksi järjestettiin työpajoja osallistujille.

Dialogitaidot ja polarisoitumisen ehkäisy 15.3.2022

Kolmas osa suosittua ”No uskaltaako tästä edes puhua” seminaarisarjaa järjestettiin 15.3.2022 Helsingin yliopiston Tiedekulmassa teemalla Dialogitaidot ja polarisoitumisen ehkäisy. Osallistujia oli liveyleisö ja striimiä seuranneet yhteen laskettuna 159. Seminaaritallenne julkaistiin

yliopistotutkija Niko Pyrhönen. Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä UNESCO-professori Arto Kallioniemen ja Helsingin yliopiston Kasvatustieteellisen tiedekunnan kanssa ja se oli osa YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon ohjelmistoa. Tapahtuman rahoittivat FOKUS ry ja Helsingin yliopiston kasvatustieteellinen tiedekunta.

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry 75-vuotisjuhlaseminaari 22.11.2022

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tiloihin kokoontui 22.11.2022 suuri joukko suomalaisen katsomus- ja uskontodialogin edistäjiä juhlimaan 75 vuotta täyttävää Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry:tä. Samalla palkittiin #yhteisymmärrystekoja ja julkaistiin FOKUS ry:n juhlakirja ”Yhdessä”.

Juhlaseminaarissa professori Elina Vuola pohti, kuinka olla kunnioittavasti kriittinen, kun keskustellaan katsomuksiin liittyvistä haastavista aiheista yhteiskunnan sekularisaation sekä uskontojen välisen ja sisäisen dialogin näkökulmista. Folkloristiikan dosentti, SKS:n viestintäjohtaja Kati Mikkola kertoo luennossaan puolestaan miksi ”liian uskonnollista” perinnettä pidettiin pitkään ”epäaitona kansanperinteenä ja millaista kuvaa Suomen katsomuksellisesta kentästä viimevuosikymmenten muistitietokeruut

maalaavat. Puheenvuoron pitivät myös yhdistyksen kasvatustyöryhmän puheenjohtaja islamin ja luokanopettaja Sari Hajar Sorsa sekä YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikon Uskontojen ja katsomusten yhteistyön ryhmän puheenjohtaja Timo Koponen ja monikulttuurisuuden asiantuntija Melody Karvonen.

Seminaarissa julkaistiin myös maksuton juhluvuoden juhlakirja "Yhdessä", joka haastaa lukijaamiettimään omaa rooliaan dialogin edistäjänä sekä kannustaa pohtimaan tulevaisuuden tarpeita katsomuksellisesti ja uskonnollisesti yhä kirjavammassa Suomessa. Kirjassa noin 30 eri katsomusten edustajaa kertoo omasta suhteestaan dialogitoimintaan sekä FOKUS ry:n lähihistoriaan. Juhlassa esiintyi monikatsomuksellinen Middle East Music co..

Yhdistyksen juhluvuoden kunniaksi julkaistiin myös yhdistyksen uusi logo, jonka suunnitteli taiteilija Piia Keto. Myös yhdistyksen verkkosivut uudistettiin uusien kuvituksin.

Antisemitismin ja rasismien vastainen konsertti 27.4.2022

Yhdistys oli mukana järjestämässä antisemitismin ja rasismien vastaista konserttia holokaustin muistopäivänä 27.4.2022. Muut järjestäjät olivat Karmel-yhdistys ja Helsingin juutalainen seurakunta.

Konsertissa esiintyivät mm. Uniikki, Laura Juvonen, Hillel Tokazier, Eva Jacob ja Helsinki Klezmer Kapelye, The Middle East Co., Matti Turunen, Jenny Liebkind ja SHEINE ITE, Sharon sekä Deniz Bedredtin ja Jukka Tolonen. Konsertissa puhuvat mm. Helsingin evankelis-luterilaisen kirkon piispa Teemu Laajasalo, Heikki Vestman, Yaron Nadbornik sekä Risto Huvila. Konsertin juonsi Ira Hammermann. Konsertin tuotto lahjoitettiin kulujen jälkeen Ukrainalaisten Yhdistys Suomessa ry:lle.

5

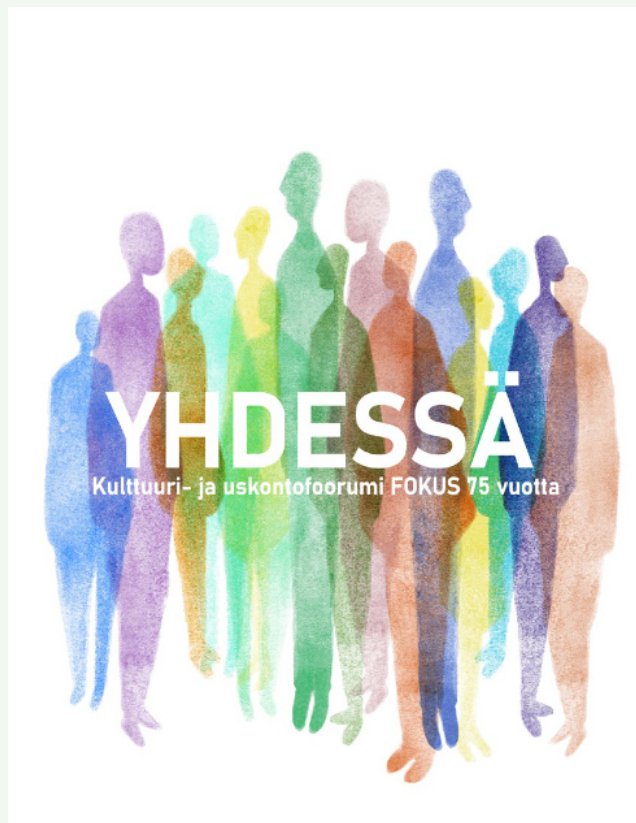
Julkaisut

5 JULKAISUT

Yhdistys julkaisi:

- Luovuus voimavarana-opas ja videomateriaali
- Turvallisemman keskustelun ohjeet
- Katsomus- ja uskontodialogin edistäminen nuorisotyössä- videomateriaali
- Kokemuksia kouluista ja työkaluja kulttuuri- ja katsomustietoiseen dialogiin-videomateriaali
- Dialogitaitojen maailmanmestari-videomateriaali
- Askelia katsomusdialogiin-juliste
- Tee tilaa dialogille – kasvattajan muistilista kulttuuri- ja katsomustietoiseen tilaan-juliste yhteistyössä Rauhankasvatusinstituutin kanssa
- Kulttuurit ja katsomukset mediassa-opas ja videomateriaali
- Kodin eri katsomukset -opas ruotsiksi
- Yhdessä - Kulttuuri ja uskontofoorumi FOKUS 75-vuotta

6

Tiedotus

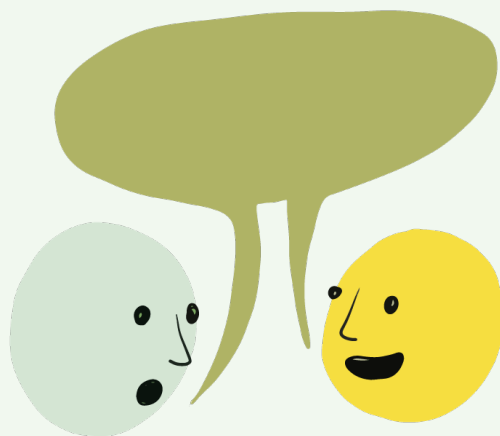

6 TIEDOTUS

Yhdistys viestii verkkosivujen, jäsenkirjeiden, Facebook-sivujen, Instagramin, Twitterin, postituslitojen, messujen, koulutusten sekä puheiden ja muiden esiintymisten kautta.

Yhdistys ylläpitää viittä verkkosivustoa:

www.dialogikasvatus.fi
www.kulttuurifoorumi.fi
www.yhteisymmarrysviikko.fii
www.juhlakalenteri.fi /
www.festkalender.fi
www.dialogitaitajat.fi

Facebookissa ylläpidämme sivuja:

Dialogikasvatus / Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry
YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikko

Instagramissa ylläpidämme sivuja:

@dialogikasvatus
@yhteisymmarrysviikko

Kasvatusaineistoista ja muusta toiminnasta tiedotettiin ammattikasvattajille yhdistyksen verkko-, Facebook- ja Instagram-sivulla sekä somekampanjoin. Somekampanjoita tuotettiin seuraavista aiheista:

- Edistänkö rauhaa? -videosarja
- Yhteisymmärrysviikon toimintavinkit
- Yhdessä-juhlakirjan kirjoittajanostot
- Toimi koska voit-kampanja
- Antisemitismin ja rasismien vastaisen konsertin esiintyjäesittelyt
- "No uskaltaako tästä edes puhua?" -seminaarin puhujaesittelyt

- Yhteisymmärrysviikon countdown
- Yhteisymmärrysviikon somehaasteet

Lisäksi viestimme ahkerasti materiaaleista, Juhlakalenterin juhlista, tulevista ja käynnissä olevista hankkeistamme sekä arjen toiminnasta.

Seuraavat artikkelit ja haastattelut julkaistiin:

- Toiminnanjohtajan haastattelu Pieni on suurin -lehdessä
- Toiminnanjohtajan haastattelu tutkimusaineistona raportissa Näkökulmia mediakasvatukseen ja medialukutaitojen yhdenvertaisuuteen (kansallinen audiovisuaalinen instituutti 2022)
- Blogikirjoitus: Kasvua katsomuksesta: Millainen on kulttuurisesti ja katsomuksellisesti vastuullinen päiväkotitai koulu? Tutustu Dialogitaitajien materiaaleihin ja löydä omat vastauksesi!

7 KYSYMYSTÄ

Fokuksessa dialogi

KUVA Savi Sevä

Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry on vuonna 1947 perustettu valtakunnallinen kansalaisjärjestö, joka edistää kulttuurien, katsomusten ja uskontojen välistä vuorovaikutusta tieteeseen, taiteeseen ja kasvatukseen keinoin. Järjestön tavoitteena on rakentaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä tulevaisuus sekä edistää sosiaalista hyvinvointia ja yhteiskuntarauhaa. Fokuksen toiminnanjohtaja Marja Lane vastasi seitsemään kysymykseemme.

1 Minkälainen on ollut urapolkusi Fokus ry:n toiminnanjohtajaksi? Mikä tehtävässäsi motivoi eniten?

Moninaisuuteen liittyvät kysymykset sekä maailmanparannus ovat kiinnostaneet minua nuoresta lähtien. Uskopuku-veikin minun opettajudesta järjestötoimintaan. Haluan olla mukana rakentamassa maailmaa, joka on oikeudenmukainen ja hyvä kaikille. Mitäjäseni motivoivampi kuin polttaa työkseni uusia toimintamalleja haastavien aiheiden käsittelyni!

2 Mitä toimintanne tarjoaa varhaiskasvatukseen tarpeisiin? Mitä varhaiskasvatijat voivat saada kauttanne?

Varhaiskasvatijat ovat keskeinen kohderyhmämme, sillä he ovat yksi avain dialogitaitojen kehittymiselle yhteiskunnassamme. Dialogi kulttuurista ja katsomuksellista kysymyksestä on välttämätöntä osallisuuden ja yhdenvertaisuuden rakentamiseksi sekä vastakkainasettelun ehkäisemiseksi. Tarjoamme varhaiskasvatustilalle koulutuksia ja materiaaleja maksutta. Kutsun kaikki tutustumaan dialogikasvatuksen portaaliin (www.dialogikasvatus.fi), Dialogitaitajat-kampanjaan (www.dialogitaitajat.fi), moninaiseen juhlakalenteriin (www.juhlakalenteri.fi) ja www.festakalenteri.fi sekä yhteisymmärrysviikkoon (www.yhteisymmärrysviikko.fi).

7 KYSYMYSTÄ

3 Minkälaiset asiat tai teemat painottuvat toiminnassanne juuri nyt?

Fokuksen toiminta kuvaa hyvin kaksi asiaa: yhteisymmärrys ja dialogi. Koordinoimme Suomessa YK:n uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa sekä ylläpidämme dialogikasvatuksen portaalia. Yhteisymmärrysviikon tavoitteena on kannustaa tavallisia ihmisiä arjen vuoropuheluun moninaisten maailmankatsomusten, niin uskonnollisten kuin ei-uskonnollisten, kanssa. Vuoropuhelu on mahdollista täysin toisten kanssa yhteistä arvopohjaa ja yleisinhimillistä perustaa, mikä mahdollistaa yhteistyön esimerkiksi rauhan, oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi sekä ympäristön suojelemiseksi. Konkreettisesti järjestämme viikon puitteissa tapahtumia ja koulutuksia, julkaisemme kasvatust materiaaleja sekä kannustamme ihmisiä mukaan viikon viettoon. Dialogikasvatuksen portaaliimme sisältää puolestaan kasvatust materiaaleja ja ajankohtaista tietoa kulttuuri-, katsomus- ja kielitieteiden kasvatukseen tueksi. Hankkeissamme nostamme esiin dialogintähtäen ajankohtaisia kysymyksiä ja teemme uusia avauksia. Viime aikoina olemme pohtineet mm. kulttuuri- ja katsomusdialogin merkitystä ympäristökasvatuksessa sekä radikalisoitumista.

4 Mikä on mainitsemasi Dialogitaitajat-kampanja?

Dialogitaitajat-kampanja auttaa kasvattajia tukemaan lasten ja nuorten dialogitaitoja. Kampanjan sivuilta löytyy tietoa ja materiaalia mm. varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Dialogitaitajat on luotu YK:n yhteisymmärrysviikon osaksi, jotta saisimme yhä useamman päiväkodin ja koulun mukaan viikon viettoon. Teemme hankkeessa yhteistyötä useiden eri tahojen kanssa ja toivomme, että Dialogitaitajat löydävät paikkansa vuosi suunnitelmassaan. Haluamme innostaa tekemään #yhteisymmärrystöitä. Monet päiväkodit ovat jo mukana toiminnassa – kurkkaa esimerkiksi kampanjan sivuilta!

5 Entä juhlakaruselli –metodi?

Juhlakaruselli on metodi, joka on kehitetty erityisesti pienten lasten dialogitaitojen kehittämiseksi. Juhlakarusellin avulla tutustutaan yhdessä erilaisiin lapselle sekä hänen perheelleen ja kavereilleen tärkeisiin juhliin näkökuulo-, tunto-, maku- ja hajueliinin avulla. Karuselli löytyy myös täysin kuvallisena, jolloin se sopii lukutaideoppimiseen. Juhlakaruselli on suunniteltu herättelemään aisteja ja tunteja positiivisella tavalla. Kaverin juhla voi olla erilainen kuin minun, mutta ihan yhtä tärkeä hänelle kuin oma, rakas juhlati minulle!

6 Minkälaiset asiat haastavat toimintanne ajatellen järjestönnne tavoitetta rakentaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä tulevaisuus?

Tähän kysymykseen voin periaatteessa vastata yhtä lailla "ei mikään" kuin "kaikki mahdollinen". Toisaalta sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys on käsissämme ja saatavilla, kunhan teemme aktiivisesti valintoja sen eteen. Toisaalta voin helposti löytää haasteita: vastakkainasetteluja etsivä keskustelukulttuuri, yhteiskunnallinen polarisaatio, vihapuhe, rasismi... Järjestösektorin toimijana olemme kuitenkin valmiit teemme. Haluamme olla sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyiden rakennuspalloja ja muiden toimijoiden tukia. Tällöin valitsemme on keskittyä tekemiseen ja haastaa tekojen kautta erilaiset näköpiirissä olevat esteet.

7 Mitkä tekijät kannattelevat toimintanne ja luovat uskoa tulevaisuuteen? Mistä kumpuaa rohkeus?

Toiminnassamme on aktiivisesti mukana noin 50 vapaaehtoisista asiantuntijaa. En lakkaa ihmettelemästä heidän haluaa sitoutua. Lisäksi muutamien vuoden ikäinen Dialogikasvatuksen portaaliimme on löytänyt hieronni yleisönsä. Saamme hyvää palautetta koulutuksistamme ja materiaaleistamme. Kun on tilaillen luottamus laustalla, on helppo olla rohkea. Minulla on vahva tunne siitä, että olemme yhteiskuntaa valmiita ja halukkaita dialogin edistämiseen. •

Yhdistys jatkoi toimikaudella viestintäyhteisyyttä Kirkkohallituksen, Opetushallituksen ja STEP-opintokeskuksen (uskonnonopetus.fi) kanssa.

Lisäksi yhdistys näkyi mm. seuraavissa tapahtumissa:

- Suuria unelmia-valokuvanäyttely Itäkeskuksen Stoalla 24.11.2022
- Kirkon kasvatuksen päivät etänä 11.-12.1.2022
- Helsingin kirjamesut 29.10.2022

- Järvenpään Lastenkulttuurifoorumi 2.11.2022
- Uskontojen rauhankävely Helsingissä 24.10.2022
- NUORI2022-messut 26.-27.4.2022

7

Yhdistyksen hallinto, talous ja sijoitus- omaisuus

7 YHDISTYKSEN HALLINTO, TALOUS JA SIOITUSOMAISUUS

7.1 Toimitilat

Yhdistyksellä on toimitila osoitteessa Tilkankatu 29 L2, 00300 Helsinki. Kyseessä on Helsingin kaupungilta vuokrattu liiketila. Vesivahingon vuoksi toimitila oli poissa käytöstä viiden kuukauden ajan. Yhdistys noudatti etätösuosituksia koronatilanteen näin vaatiessa.

7.2 Hallitus ja henkilöstö

Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Marja Laine. Hankekoordinaattorina ja viestinnän avustajana toimi Emma Palojärvi. Yhdistyksellä aloitti yliopistoharjoittelijana Margaretha Tahvanainen. Yhdistyksellä oli keväällä 2022 myös TET-harjoittelija.

Yhdistys palkkasi henkilöstöä tai maksoi palkkiota tuottajille ja koordinaattoreille eri hankkeissa.

Työryhmien vastuuhenkilöt on esitelty kohdassa 3.3.

Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin vuosikokouksessa Marja Pentikäinen, Outi Raunio-Hannula, Pekka Iivonen, Teemu Toivonen, Tuija Samila, Ilkka Tahvanainen, Zahra Al Take ja Hanna Mithiku. Varajäseniksi valittiin Arto Kallioniemi, Nora Repo ja Saija Kainulainen.

Sääntöjen mukaisesti puheenjohtajana jatkoi Marja Pentikäinen. Hallitus valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Pekka Iivosen.

7.3 Talous

Yhdistys rahoitti toimintaansa yleisavustuksella, hankeavustuksilla ja muilla tuotoilla, joita olivat sijoitusomaisuus, jäsenmaksut ja kolehdit.

Hankerahoitukset ja yleisavustukset:

- OKM Yleisavustus
- Kirkkohallituksen Yhteisymmärrysviikon hankeavustus
- Kirkkohallituksen yleisavustus
- Opetus- ja kulttuuriministeriön hankeavustus
- VIKES hankeavustus
- Kirkkohallituksen ja Seurakuntaopiston kampanja-avustus

Lisäksi yhdistys sai vuodelle 2023 kokeiluhankeavustuksen Kirkkohallitukselta (yhteistyöhanke Rovaniemen seurakunna ja kaupungin, STEP-koulutuksen ja Oulun hiippakunna kanssa).

Tilinpäätös: Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 osoitti tulosta 32 501,88 euroa arvopapereiden myynnistä johtuen.

Sijoitusomaisuus: Yhdistyksellä on sijoitusomaisuuden hoidosta sopimus Index Varainhoidon kanssa. Sijoitussalkun markkina-arvo oli vuoden 2022 lopussa 424 951,67 euroa. Yhdistyksellä on hallussaan Olli ja Victoria Auterisen määrättyyn tarkoitukseen sidottu rahasto (105 343,22 euroa 31.12.2022), jonka varat hoidetaan osana yhdistyksen sijoitussalkkua. Sijoitusten arvonmuutos oli -66 269,41 euroa.

Sijoitusstrategia: Yhdistyksellä on täyden valtuutuksen sopimus Index varainhoidon kanssa. Tämä mahdollistaa yhdistyksen varainhoitamisen tehokkaammin, sillä sopimus ei vaadi hallituksen hyväksyntää kaikista kaupoista.

Sijoitusten realisointi: Sijoituksia realisoitiin toimikaudella 40 000 euron arvosta. 35 000 yleiseen toimintaan ja 5 000 euroa Auterisen rahaston stipendeihin.

7.4 Olli Auterisen rahasto

Yhdistyksen kunniajäseneksi vuonna 1987 kutsuttu pitkäaikainen aktiivijäsen, entinen metsänhoitaja Olli Auterinen (1921–2008) teki FOKUS ry:lle testamenttilahjoituksen, jonka avulla tuetaan nuoria, lahjakkaita musiikinopiskelijoita, jotka joutuvat kulkemaan harrastukseensa pitkien matkojen takaa.

Yhdistys kehitti kauden aikana rahaston toimintaa yhteistyössä Suomen musiikkioppilaitosten liiton kanssa. Rahastolle luotiin vuosittain kiertävä alueellinen stipendien jako järjestelmä, jota Suomen musiikkioppilaitosten liitto koordinoi. Järjestelmässä vuosittain yksi alue päättää keskenään rahastosta annettavan kokonaissumman jaosta alueella. Kahden ensimmäisen vuoden ajan jaettava summa on 5000 euroa. Vuonna 2022 rahastosta nostettiin jakoon 5000 €. Stipendien jakamisesta yhdistys saa käyttöönsä musiikkioppilaitoksilta lyhyen videon, jossa avataan paikallisia musiikinopiskelijoiden haasteita.

